

13 Ocak 2010 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.06

BAŞKAN : Başkan Vekili Meral AKŞENER

KÂTİP ÜYELER: Harun TÜFEKÇİ (Konya), Gülşen ORHAN (Van)

-----0-----

...

3- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve Ankara Milletvekili Reha Denemeç'in; Serbest Bölgeler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/541) (S. Sayısı: 446) [\(x\)](#)

BAŞKAN – ...

3'üncü maddeyi okutuyorum:

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde gruplar adına ilk söz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Trabzon Milletvekili Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi'ye aittir.

Buyurun Sayın Hamzaçebi.

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; teklifin 3'üncü maddesi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun görüşlerini açıklamak üzere söz aldım. Sözlerime başlarken sizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Serbest Bölgeler Kanunu 1985 yılında kabul edilmiştir, kabulünden bu yana yaklaşık yirmi dört yıl geçmiştir, yirmi beşinci yılın içerisindeyiz. Tamamı 15 maddelik bir kanundur. 15 maddelik bir kanunda, Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetleri döneminde yapılan bu beşinci değişikliği görüşüyoruz. Yani 15 maddelik kanunun beş kez değişikliğe sahne olduğunu görüşüyoruz. Değişikliğin yapıldığı 7'nci madde de üçüncü kez değiştirilmektedir.

Bunu şunun için ifade ettim: Teklif, yürürlük ve yürütme maddelerini bir kenara bırakırsak 1 maddeden oluşmaktadır. 1 maddelik teklif bir ihtiyaçtan kaynaklanmış. Teklif sahibinin yapmış olduğu açıklamalara, Plan ve Bütçe Komisyonunda vermiş olduğu bilgilere göre böyledir, bir ihtiyacın olduğu ifade edilmiştir ancak serbest bölgeler konusunda yaşanan sorunlar nedeniyle başka ihtiyaçlar var mıdır, maalesef bu soru sorulmamıştır. Bu ihtiyaçlar Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü'nün bağlı olduğu Sayın Devlet Bakanı tarafından da gündeme getirilmemiştir. Üzülerek görüyorum ki, bu teklifin dış ticaretten sorumlu Sayın Bakan tarafından sahiplenilmediğini görüyorum. Sayın Bakan, bu üçüncü görüşmedir, yani bu üçüncü gün. Geçen hafta iki gün yine biz bu teklifi görüştük. Bu üçüncü gün, teklifin görüşülmesi sona eriyor, dış ticaretten sorumlu Sayın Bakanımız hâlâ burada yok.

Şimdi, teklifin bir ihtiyacı karşılamak amacıyla hazırlandığını teklif sahibi bize ifade ettiler ancak olay bir yönüyle tartılmıştır. Teklif neyi getiriyor, önce bunu kısaca yine özetleyeyim: Yurt dışından serbest bölgelere getirilen malların değeri üzerinden binde 5 oranında bir ücret alınmaktadır. Bu mallar serbest bölgeden Türkiye'ye getirildiğinde de ikinci bir binde 5'lik ücrete tabidir yani toplam binde 10 oranında bir ücret ödenmektedir yurt dışından serbest bölge kanalıyla Türkiye'ye ithal edilen mallar nedeniyle. Yurt dışından serbest bölgeye getirilen malların bedeli üzerinden alınan binde 5'lik ücret binde 1'e indirilirken Türkiye'den serbest bölgeye getirilen malların değeri üzerinden alınan ücret de binde 5'ten binde 9'a çıkarılmaktadır. Toplam değişmiyor gözüküyor. Bu açıdan yani

serbest bölgelerin gelirleri açısından bir sorun yok gibi gözüküyor ancak serbest bölgelerde üretim yapan bir kısım işletmelerimizin aleyhine bir sonuç yaratacağı gerek teklif sahibi tarafından gerekse ilgili bakan tarafından dikkate alınmamıştır.

Serbest bölgelerde fason üretim yapıp bu üretimini Türkiye'deki şirketler kanalıyla yurt dışına ihraç eden mükelleflerin vergi yükü yani ücret nedeniyle karşılaştıkları yük artmaktadır. Örneğin İzmir Menemen Serbest Bölgesi deri serbest bölgesidir. Buraya giren ham deriler işlenerek Türkiye'deki deri üreten firmalara satılmaktadır, bir katma değeri ifade ederek, tabii ki ham derinin üzerine serbest bölgedeki katma değer ilave edilerek yapılan üretim Türkiye'ye ihraç edildiği zaman o katma değer dâhil bedel üzerinden binde 9 oranında bir ücret ödenmektedir. Eskiden binde 5 oranında ödenirken binde 9 oranında bir ücret söz konusudur. Eğer bu ürün Türkiye'de tüketilecekse sorun yoktur, sorun yok, ama bu ürün, Türkiye'ye ithal edilen deri Türkiye'deki deri sanayi tarafından, konfeksiyon sanayi tarafından ürüne dönüştürülüp yurt dışına ihraç edildiği zaman ihracat üzerindeki ücret yükünü binde 5'ten binde 9'a yükseltmektedir bu teklif. Bu yönüyle tek yanlı bir teklif. Sorunu tek yanlı gören, bütün boyutuyla gören bir teklif değildir, tek yanlı bir tekliftir.

Yine, bakın, burada ifade ettik, serbest bölgelerin ana amacı, temel amacı, birçok belki ikincil amaçlar da var ama ana amaç yurt dışından bu bölgeye sermaye çekmektir, yatırım çekmektir ve bu bölgede yapılan yatırımlar sonucunda üretilen ürünleri yurt dışına ihraç etmektir. Ana amaç budur. Bu amaca hizmet etmeyen düzenlemeler doğru değildir.

Biz, serbest bölgelere Cumhuriyet Halk Partisi olarak bugüne kadar bu çerçevede yaklaştık. Bu bölgedeki üretim ve faaliyet eğer Türkiye'deki üretimle kıyaslandığında Türkiye'dekinin aleyhine bir sonuç yaratıyorsa bunu desteklemem gerekir. Vergi teşvikleri bu düşünceyle sınırlandırılmıştır. Bu sınırlandırmalara biz 2004 yılında destek verdik Cumhuriyet Halk Partisi olarak çünkü aynı üretimi serbest bölgede yapıp Türkiye'ye satacak olan mükellef orada vergi ödemeyecek, Türkiye'de aynı üretimi yapan mükellef vergi ödeyecek. Bunun kabul edilmesi mümkün değildir. Hatta daha ileri giderek şunu bile söyleyebiliriz: Serbest bölgede üretim yapıp yurt dışına ihraç eden mükellef istihdam ettiği kişiler nedeniyle vergi ödemeyecek, Türkiye'de herhangi bir teşvikten yararlanmaksızın üretim yapan mükellef yurt dışına ihraç ettiğinde istihdam ettiği kişilerin ücretleri nedeniyle vergi ödeyecek. Bakın, bu bile haksız rekabettir. Serbest bölgedeki vergi teşvikini birazcık makul kılan husus buraya yurt dışından yabancı sermayenin gelecek olmasıdır ama serbest bölgelerin toplam ticaret hacmine baktığımızda 24,5 milyar dolarlık ticaretin sadece yüzde 24'ünün ihracat olduğunu görüyoruz. Biz ne dedik? Gelin, serbest bölgede ihracat organizasyonu yapıp Türkiye'deki mallara, yurt dışında, Türkiye'de üretilen -bakın, serbest bölge dışında Türkiye'de üretilen- teşviksiz olarak üretilen mallara yurt dışından talep yaratarak ihracatı artıran mükelleflerin de istihdam ettiği işçiler nedeniyle vergi teşviki verelim ama bunu teklif sahibi Sayın Elitaş uygun bulmuyor ama öyle anlaşılıyor ki dış ticaretten sorumlu Sayın Devlet Bakanının da ilgi alanında değil bu konular. Serbest bölgelerdeki ihracat ve düzenleme ilgili Devlet Bakanının ilgisini çektiği an belki biraz daha anlamlı hâle gelebilecektir. Belki bir gün Sayın Devlet Bakanını da, dış ticaretten sorumlu, serbest bölgelerden sorumlu bir bakan olarak görebileceğiz.

Değerli milletvekilleri, dün burada bütün üreticileriyle ilgili çok ciddi tartışmalar yapıldı. Meclis araştırma önermeleri verildi, onun üzerinde söz alan arkadaşlarımız oldu. Ben Serbest Bölgeler Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde görüşlerimi ifade ederken Hükümetin 31 Aralık 2009 tarihinde yaptığı bir düzenlemeyi gündeme getirerek

eleştirmiştim. Düzenleme şuydu: 31 Aralık 2009 tarihli Resmî Gazete’de yayınlanan bir Bakanlar Kurulu kararıyla Türkiye’ye ithal edilen sigaralar ile ithal edilen işlenmiş tütün üzerindeki tütün fonu kaldırılmıştır. Paket başına 40 sent, işlenmiş tütünde ise kilo başına 3 dolarlık fon öteden beri Türkiye’deki sigara üretimini, Türk tütününü, tütün üreticisini korumak, kollamak için uygulanmaktaydı. Hükûmet bir kararla bunu yürürlükten kaldırdı. Türkiye’de tütün üretimi esasen AKP hükûmetleri döneminde çok büyük bir darbe yemiştir. Tütün üretici sayısı 2002 yılına kıyasla 2008 yılında yüzde 55 oranında azalmıştır bakın, yüzde 55 oranında, üretim alanı yüzde 27 oranında azalmıştır, üretim miktarı da yüzde 42 oranında azalmıştır. Şimdi böyle bir düzenlemeyi yaparken zaten minimuma, asgari seviyeye inmiş tütün üretimine ve üreticisine bir darbe daha indirdiğinizin farkında değil misiniz acaba?

Başbakan Yardımcımız Sayın Bülent Arınç, 2001 yılındaki Fazilet Partisi Grup Başkan Vekili olarak Genel Kurulda yaptığı konuşmaya affen, onu değerlendirirken geçen hafta “Şimdi şartlar aynı olsa aynı tutumu gösteririm.” diyor. Evet, şimdi 2002’dekinden daha vahim bir durum var. Bu kararın altında tütün üretim bölgesinin milletvekili olan ve oranın Başbakan Yardımcısı olan, oradan seçilen Sayın Bülent Arınç’ın da imzası var. Devlet işleri tabii ki ciddiyet istiyor, dikkatinden kaçmış olabilir ama “o tavrı gösteririm, o tavrımın arkasındayım” diyorsa işte Halep, işte arşın. Bakanlar Kurulu kararı burada... (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bu Bakanlar Kurulu kararının düzeltilmesi gerekir.

Sayın Başbakanımız, dün yapmış olduğu konuşmada 2002 ile 2009 yılını kıyaslıyor; ücretlinin ücretiyle ne kadar tarım ürünü alabildiğine örnek olarak sütü veriyor değerli milletvekilleri. Sayın Başbakanımız diyor ki: “2002 yılında 184 litre süt alırken ücretli, asgari ücretle –sütün fiyatı 1,15 TL- şimdi 577 Türk liralık asgari ücretle bu süt miktarı 394 litreye çıkıyor.” Bu şunu gösteriyor: Evet, ücrette bir artış var ama süt fiyatında olağanüstü bir düşüş var. Bakın, sütün fiyatı, Sayın Başbakanın verdiği rakamlara göre o yıldan bu yıla yüzde 65 artmış ama TÜFE, enflasyon yüzde 94 artmış. Enflasyonun altında bir süt fiyat artışı var. Yani yere serilen bir süt üreticisi var. Bunu da dikkatinize sunuyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Hamzaçebi.